

Lag

om förmedlare av vissa konsumentkrediter

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag gäller förmedling av konsumentkrediter som faller inom tillämpningsområdet för 7 kap. i konsumentskyddslagen (38/1978) samt tillhandahållande av rådgivningstjänster som avser sådana krediter.

På näringsidkare som förmedlar krediter till konsumenter, när krediten beviljas av någon annan än en i 7 eller 7 a kap. i konsumentskyddslagen avsedd kreditgivare (*person-till-person-lån*), tillämpas dock i stället för denna lag lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare (186/2023).

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *förmedling av konsumentkrediter* att utan att i egenskap av kreditgivare mot ersättning presentera eller erbjuda kreditavtal som faller inom tillämpningsområdet för 7 kap. i konsumentskyddslagen till konsumenter, på annat sätt bistå konsumenter vid ingående av sådana kreditavtal samt ingå sådana kreditavtal med konsumenter för kreditgivarens räkning,

2) *rådgivningstjänster* att tillhandahålla personligt anpassade rekommendationer till en konsument avseende kreditavtal enligt 1 punkten,

3) *personal* var och en som är anställd hos en kreditförmedlare eller på annat sätt agerar för dennes räkning och som deltar i förmedling av konsumentkrediter och var och en som direkt leder och övervakar de förstnämnda,

4) *kreditförmedlare* näringsidkare som i enlighet med denna lag är registrerade som förmedlare av konsumentkrediter som faller inom tillämpningsområdet för 7 kap. i konsumentskyddslagen eller som i enlighet med 3 § 2 mom. är aktörer som bedriver förmedling av konsumentkrediter och som inte omfattas av registreringsskyldigheten.

3 §

Rätt att förmedla konsumentkrediter

En näringsidkare får förmedla konsumentkrediter som faller inom tillämpningsområdet för 7 kap. i konsumentskyddslagen endast om näringsidkaren har registrerats som förmedlare av konsumentkrediter i enlighet med denna lag.

Bestämmelserna om registreringsskyldighet i 5—9 § tillämpas inte på

1) kreditinstitut och filialer till tredjeländers kreditinstitut enligt 4 § 2 mom. 1 punkten i lagen om Finansinspektionen (878/2008),

RP 120/2025 rd

EkUB 20/2025 rd

RSv 152/2025 rd

- 2) utländska EES-kreditinstitut enligt 1 kap. 7 § 3 mom. i kreditinstitutslagen (610/2014),
- 3) näringsidkare som tillhandahåller konsumtionsnyttigheter och som är ett sådant mikroföretag eller ett litet eller medelstort företag som avses i kommissionens rekommendation 2003/361/EG om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag och som utöver sin huvudsakliga verksamhet förmedlar konsumentkrediter för finansiering av köp av konsumtionsnyttigheter som de själva säljer.

4 §

Rätt att tillhandahålla rådgivningstjänster

En näringsidkare får tillhandahålla rådgivningstjänster med avseende på konsumentkrediter som faller inom tillämpningsområdet för 7 kap. i konsumentskyddslagen endast om näringsidkaren är registrerad som kreditförmedlare i enlighet med denna lag, om näringsidkaren är en aktör som avses i 3 § 2 mom. i denna lag eller om näringsidkaren tillhandahåller tjänsterna sporadiskt i samband med annan yrkesverksamhet som förutsätter tillstånd, registrering eller godkännande på förhand. Bestämmelser om rätten för kreditgivare och förmedlare av person-till-person-lån att tillhandahålla rådgivningstjänster med avseende på sådana konsumentkrediter finns i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare (186/2023).

5 §

Förmedlarregister och registeranmälan

Finansinspektionen för ett register över kreditförmedlare.

Den som har för avsikt att förmedla konsumentkrediter som faller inom tillämpningsområdet för 7 kap. i konsumentskyddslagen ska för anteckning i registret göra en anmälan till Finansinspektionen. I registeranmälan ska ingå

- 1) de uppgifter som avses i 8 § 1 mom. 1 och 2 punkten,
- 2) en utredning över de personer som avses i 7 § 2 mom. och vars tillförlitlighet ska bedömas, om anmälaren är en juridisk person,
- 3) en utredning över den utbildning och arbetserfarenhet som anmälaren har och, om anmälaren är en juridisk person, samma utredning över dem som hör till den högsta ledningen enligt 6 § 2 mom.,

Anmälaren ska på begäran av Finansinspektionen lämna också andra uppgifter som behövs för att bedöma om förutsättningarna för registrering uppfylls.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om fullgörandet av den anmälningskyldighet som anges i denna paragraf.

6 §

Förutsättningar för registrering

Finansinspektionen ska registrera den som gör en registeranmälan som kreditförmedlare, om

- 1) anmälaren har rätt att utöva näring i Finland,
- 2) anmälaren inte har försatts i konkurs och, om det är fråga om en fysisk person, att anmälaren har uppnått myndighetsålder och inte har fått sin handlingsbehörighet begränsad,
- 3) anmälaren är tillförlitlig,
- 4) anmälaren samt, om det är fråga om en juridisk person, de som hör till dess högsta ledning har tillräcklig kunskap och kompetens i fråga om kreditverksamhet.

De som anses höra till den högsta ledningen enligt 1 mom. 4 punkten är verkställande direktören och dennes ställföreträdare, medlemmar och ersättare i styrelsen och i jämförbara organ, ansvariga bolagsmän samt övriga som hör till den högsta ledningen.

Finansinspektionen får vägra registrering, om det med beaktande av omständigheterna är uppenbart att den som gjort anmälan har för avsikt att förmedla konsumentkrediter såsom mellanhand för någon annan.

Närmare bestämmelser om den kännedom om kreditverksamhet som fordras av anmälaren och den högsta ledningen och personalen utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §

Tillförlitlighet

Den som gör anmälan anses inte tillförlitlig i den mening som avses i 6 § 1 mom. 3 punkten om den som gör anmälan genom en lagakraftvunnen dom har dömts till fängelsestraff under de fem senaste åren före bedömningen eller till bötesstraff under de tre senaste åren före bedömningen för ett brott som kan anses visa att personen i fråga är uppenbart olämplig för att förmedla konsumentkrediter som faller inom tillämpningsområdet för 7 kap. i konsumentskyddslagen eller att vara verkställande direktör eller ställföreträdande verkställande direktör, medlem eller ersättare i styrelsen eller ett jämförbart organ eller ansvarig bolagsman eller i övrigt höra till högsta ledningen i en sammanslutning som bedriver sådan verksamhet, eller om han eller hon annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig uppenbart olämplig för en sådan uppgift.

Om den som gör anmälan är en juridisk person gäller kravet på tillförlitlighet verkställande direktören och dennes ställföreträdare, medlemmar och ersättare i styrelsen och jämförbara organ, ansvariga bolagsmän och andra som hör till den högsta ledningen.

Finansinspektionen har rätt att ur det bötesregister som avses i 46 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002) få de uppgifter som behövs för att utreda om en person som avses i 1 mom. är tillförlitlig. Bestämmelser om Finansinspektionens rätt att få uppgifter ur straffregistret finns i straffregisterlagen (770/1993).

8 §

Uppgifter som ska föras in i registret och anmälan om ändringar

I registret antecknas

1) en enskild näringsidkares fullständiga namn och personbeteckning eller, om sådan saknas, födelsetid samt firma, eventuell bifirma, företags- och organisationsnummer eller annan motsvarande beteckning och besöksadresser till de verksamhetsställen där det förmedlas konsumentkrediter som faller inom tillämpningsområdet för 7 kap. i konsumentskyddslagen eller tillhandahålls rådgivningstjänster med avseende på sådana krediter,

2) en juridisk persons firma, eventuell bifirma, företags- och organisationsnummer eller annan motsvarande beteckning och besöksadresser till de verksamhetsställen där det förmedlas konsumentkrediter som faller inom tillämpningsområdet för 7 kap. i konsumentskyddslagen eller tillhandahålls rådgivningstjänster med avseende på sådana krediter,

3) fullständigt namn och personbeteckning eller, om sådan saknas, födelsetid för de personer vars tillförlitlighet har kontrollerats i samband med handläggningen av registeranmälan,

4) fullständigt namn och personbeteckning eller, om sådan saknas, födelsetid för de personer vars kännedom om kreditverksamhet har kontrollerats i samband med handläggningen av registeranmälan,

5) datum för registreringen,

6) uppgift om att anmälaren tillhandahåller rådgivningstjänster med avseende på konsumentkrediter som faller inom tillämpningsområdet för 7 kap. i konsumentskyddslagen,

7) till kreditförmedlaren med stöd av lagen om Finansinspektionen meddelade administrativa påföljder samt sådana uppmaningar och förbud som förenats med vite,

8) skälet till strykning ur registret och när denna har skett.

I registret antecknas också uppgifter om dem som har meddelats förbud enligt 17 § att förmedla konsumentkrediter som faller inom tillämpningsområdet för 7 kap. i konsumentskyddslagen utan registrering eller tillhandahålla rådgivningstjänster med avseende på sådana krediter i strid med 4 §. Dessa uppgifter och uppgifter om påföljderna, uppmaningarna och förbuden enligt 1 mom. 7 punkten ska avföras ur registret fem år efter utgången av det år då påföljden eller förbudet påfördes. Uppgifter om straffrättsliga påföljder ska inte antecknas i registret.

Kreditförmedlaren ska utan dröjsmål anmäla ändringar i sina i registret införda uppgifter till Finansinspektionen. Dessutom ska kreditförmedlaren anmäla till Finansinspektionen att kreditförmedlarens verksamhet upphör.

9 §

Utlämnande av information

Bestämmelser om Finansinspektionens rätt att lämna ut information trots sekretessbestämmelserna finns i 71 § i lagen om Finansinspektionen.

Trots bestämmelserna i 71 § i lagen om Finansinspektionen och 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) får personuppgifter lämnas ut ur registret i form av utskrifter, eller göras allmänt tillgängliga i ett elektroniskt datanät eller lämnas ut på något annat sätt i elektronisk form. Personuppgifter ska i ett elektroniskt datanät endast kunna sökas som enskild sökning. Personbeteckningar får dock lämnas ut med stöd av denna lag endast om uppgiften lämnas i form av en utskrift eller i teknisk lagringsform och om mottagaren med stöd av 29 § i dataskyddslagen (1050/2018) eller med stöd av någon annan lag har rätt att behandla personbeteckningar.

Följande i registret införda uppgifter ska Finansinspektionen dock hålla allmänt tillgängliga med hjälp av ett elektroniskt datanät:

1) en enskild näringsidkares namn samt firma, eventuell bifirma, företags- och organisationsnummer eller annan motsvarande beteckning och besöksadresser till de verksamhetsställen där det förmedlas konsumentkrediter som faller inom tillämpningsområdet för 7 kap. i konsumentskyddslagen eller tillhandahålls rådgivningstjänster med avseende på sådana krediter,

2) en juridisk persons firma, eventuell bifirma, företags- och organisationsnummer eller annan motsvarande beteckning och besöksadresser till de verksamhetsställen där det förmedlas konsumentkrediter som faller inom tillämpningsområdet för 7 kap. i konsumentskyddslagen eller tillhandahålls rådgivningstjänster med avseende på sådana krediter,

3) namn på verkställande direktören och dennes ställföreträdare, medlemmar och ersättare i styrelsen och i jämförbara organ samt namn på ansvariga bolagsmän,

4) datum för registreringen,

5) till anmälaren meddelade offentliga varningar och sådana förbud som förenats med vite.

10 §

Ledningens skyldigheter

Kreditförmedlaren eller, om kreditförmedlaren är en juridisk person, dess högsta ledning enligt 6 § 2 mom. ska se till att god kreditgivningssed iakttas i verksamheten och att

verksamheten också i övrigt bedrivs i enlighet med lag. Den ska dessutom se till att de personer som deltar i verksamheten har tillräcklig yrkesskicklighet för uppgiften.

Kreditförmedlaren ska skriftligen fastställa de minimikrav på personalens kunskaper och kompetens som de tillämpar i sin verksamhet. Närmare bestämmelser om den yrkesskicklighet som fordras utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 §

Kundmedel

En kreditförmedlare får inte ta emot, inneha eller förmedla medel som tillhör en kund (*kundmedel*).

12 §

Bevaring av handlingar och uppgifter som gäller kreditförmedling eller rådgivningstjänster

Om inte bestämmelser om en längre bevaringstid finns någon annanstans i lag, ska en kreditförmedlare bevara handlingar och uppgifter som gäller kreditförmedling och rådgivningstjänster i fem år från det kundförhållandet upphörde. Om oenighet uppstår kring en tjänst ska handlingarna och uppgifterna dock bevaras till dess parterna har kommit överens om saken eller ärendet har avgjorts.

13 §

Tystnadsplikt

Den som vid förmedling av konsumentkrediter som faller inom tillämpningsområdet för 7 kap. i konsumentskyddslagen eller vid tillhandahållande av rådgivningstjänster med avseende på sådana krediter har fått veta något om en kunds eller någon annans ekonomiska ställning eller något som berör personliga förhållanden eller en företagshemlighet får inte röja detta för utomstående, om inte den till vars förmån tystnadsplikten gäller ger sitt samtycke till att uppgifterna röjs eller om inte något annat föreskrivs i lag.

14 §

Tillsyn

Tillsyn över efterlevnaden av denna lag utövas av Finansinspektionen.

15 §

Tillsynsbefogenheter

Bestämmelser om Finansinspektionens tillsynsbefogenheter finns i 3 kap. i lagen om Finansinspektionen.

16 §

Påförande och verkställighet av administrativa påföljder

Bestämmelser om påförande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder finns i 4 kap. i lagen om Finansinspektionen.

17 §

Särskild förbuds rätt

Finansinspektionen ska förbjuda förmedling av konsumentkrediter som faller inom tillämpningsområdet för 7 kap. i konsumentskyddslagen eller tillhandahållande av rådgivningstjänster med avseende på sådana krediter om verksamheten bedrivs i strid med denna lag utan registrering. Om det finns särskilda skäl, får förbudet också meddelas så att det gäller en anställd hos den som utövar sådan verksamhet eller någon annan som agerar för verksamhetsutövarens räkning.

Finansinspektionen kan förena ett förbud som avses i denna paragraf med vite. Ett förbud som avses i 1 mom. ska förenas med vite, om inte det av särskilda skäl är onödigt eller Finansinspektionen anser att det bör bedömas om förfarandet motsvarar brottsbeskrivningen i 18 § 1 mom. Bestämmelser om vite finns i viteslagen (1113/1990).

18 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen utan registrering förmedlar konsumentkrediter som faller inom tillämpningsområdet för 7 kap. i konsumentskyddslagen ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för brott vid förmedling av konsumentkrediter dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 13 § döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen (39/1889), om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

Den som bryter mot ett förbud som har meddelats med stöd av 17 § i denna lag eller med stöd av lagen om Finansinspektionen och som har förenats med vite får inte dömas till straff för samma gärning, om vitet genom ett lagakraftvunnet beslut har dömts ut.

19 §

Ändringsökande

Ett beslut som fattats av Finansinspektionen får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Vid sökande av ändring i förvaltningsdomstol tillämpas i övrigt lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Finansinspektionens beslut ska iakttas trots överklagande, om inte besvärmyndigheten beslutar något annat eller om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

20 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 november 2026. Lagens 5 § 4 mom. träder dock i kraft redan den 20 mars 2026 samt dess 6 och 7 § den 20 maj 2026.

21 §

Övergångsbestämmelser

En registeranmälan får tas upp till behandling innan denna lag träder i kraft och den som har gjort anmälan får införas i registret över kreditförmedlare när denna lag träder i kraft.

Finansinspektionen ska i registret över kreditförmedlare föra in en näringsidkare som bedriver verksamhet som kräver registrering enligt denna lag och som uppfyller förutsättningarna för registrering enligt denna lag senast den 20 november 2026, om registeranmälan görs senast den 20 maj 2026.

På gärningar och försummelser som skett före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 16 januari 2026

Republikens President

Alexander Stubb

Justitieminister Leena Meri